

Oplysning, der var bevidnet af 2 paalidelige Mænd eller Kvinder. Derfor blev Vitterlighedsattesten medtagen, men for at ingen skulde føle sig brøsthølden, blev der udtrykkelig skrevet i Cirkulæret, at det var en frivillig Sag, at de ikke vare tvungne til at møde med denne Attest. Jeg forstaaer ikke ganske, at det ærede Medlem har saa meget imod, at man henstiller saadant til Vælgerne. Jeg tror, de ere i Stand til selv at tage deres Beslutninger, uden at det ærede Medlem behøver at være deres Værge og Formynder i saa Henseende. Jeg har heller ikke følt, at der var noget urigtigt i, at man forudsatte, at det er let for Vælgerne at skaffe en saadan Attest. Jeg kan saa meget mindre forstaa det, som jo Rigsdagen — som det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik) forleden bemærkede — selv har vedtaget Lovbestemmelser om saadanne Attester for de hæderlige gamle, som skulle søge om Alderdomsunderstøttelse, og vel at mærke ikke frivilligt, men lovtvungne Attester, der skulde skaffes. Jeg forstaaer derfor ikke ganske den Lyst, som det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) har til at gaa i Rette med denne Bestemmelse. Men i øvrigt tager jeg mig det nogenlunde let, for det har vist sig, at Befolkningen med sund Sans har taget paa Loven og har meldt sig rigeligt, saa vidt jeg kan skønne, til Valgisterne trindt omkring med Undtagelse af København og enkelte større Købstæder, hvor Socialdemokraterne paa Forhaand havde meldt sig fra og sagt, at de ikke vilde være med. Der er enkelte Steder paa Landet, hvor Tilslutningen endogsaa er forbavsende stor.

Saa gik det ærede Medlem over til et andet Cirkulære, nemlig et Cirkulære om Gennemførelsen af Almenskoleloven. Han talte om — og det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) talte om noget lignende — at der var udstedt saa mange Cirkulærer i Anledning af disse Love. Det er slet ikke Tilfældet. Angaaende disse Love er der kun udstedt ganske enkelte Cirkulærer, men det, som har bibragt det ærede Medlem den Tro, at der er udstedt mange Cirkulærer, er formodentlig det, at der er offentliggjort mange Besvarelser paa Henvendelser til Ministeriet. Jeg har troet det rigtigt at

offentliggøre adskillige af disse Besvarelser, fordi de have Interesse paa et saadant Omraade, som er ganske nyt og ukendt for Befolkningen, og jeg tror ogsaa, at jeg derigennem har gjort Befolkningen en stor Tjeneste, idet det har medvirket til, at det er gaaet ret godt med Gennemførelsen af begge disse Love. Det ærede Medlem ankede ikke alene over Cirkulæret, men ogsaa over selve Loven. Han er imod det altsammen. Han siger: baade Loven og dens Gennemførelse medvirke ikke til, at Folk faa Dannelse og Kundskab og Viden, men at Niveauet sænkes — det er i alt Fald Meningens af hans Tale, jeg tror ikke, jeg paa det Punkt har faaet klippet ud af det foreliggende Fortryk. Altsaa, Folkets Dannelse og Kundskab og Viden gaar tilbage ved denne Lov. Her tror jeg imidlertid, det ærede Medlem tager meget fejl. Jeg tror netop, at denne Lov vil hjælpe til, at Folkets Dannelse og Kundskab og Viden og Dygtighed i det hele taget til at bevare og styrke den Plads, vi have blandt Nationerne, vil fremmes ved, at vi faa Skoleforholdene ordnede paa tidssvarende Maade. Det er klart nok, at saaledes som vi nu faa Almenskolen ordnet, bliver Undervisningen i det hele taget tidssvarende. Og her kommer jeg ind paa Cirkulæret og selve Loven. Jeg skal imidlertid gøre det ganske kort. Hvad Cirkulæret angaar, havde det ærede Medlem jo adskillige Anker. Jeg forlanger ikke, at det ærede Medlem skal tage Hensyn til den Sagkundskab, jeg maatte være i Besiddelse af i Skolesager. Jeg stoler ikke selv fuldt ud paa den og raadfører mig med Folk, jeg tror ere sagkyndige i saa Henseende, altsaa, det tager jeg paa ingen Maade det ærede Medlem ilde op. Jeg gør da opmærksom paa, at baade Anordningen og Cirkulæret ere byggede paa et Udkast, der er udarbejdet af Professor Gertz, efter at han havde raadført sig baade med Biskop Sørensen, som var Ministeriets Skolekonsulent, Joakim Larsen paa Frederiksberg, to Bestyrere af kommunale Skoler i Vestsjælland, en Kreds af Landsbylærere i Nordsjælland og en Kreds af Landsbylærere i Sydjylland. Alle have forhandlet om selve Udkastet. Efter at det var billiget og gennemgaaet